

Årsplan, dansk i 5. klasserne, skoleåret 16/17

Der vægtes elevernes fortsatte arbejde med udvikling af ordforråd, begreber og danskfaglige færdigheder gennem oplevelse, udforskning, erfaring og begyndende analyse og undervisningen i dansk i 5. A og B vil så vidt muligt centreres omkring de nye Forenklede Fælles Mål.

Følgende fire kompetenceområder, vil eleverne komme til at arbejde med:

Læsning

Fremstilling

Fortolkning

Kommunikation

Når eleverne arbejder inden for disse 4 områder bevidstgøres de om fællesnævneren; kommunikation mellem mennesker.

Faglighed

Eleverne i 5.klasserne har stadig brug for endnu større sproglig og skriftlig selvsikkerhed. De skal have øget deres læsehastighed. Deres kendskab og tilgang til litteratur af forskellig form skal vokse, deres tekstforståelse styrkes og deres analytiske evner udvides.

Eleverne skal især blive bedre til at tilegne sig en større begrebsverden og blive bedre til at bruge nye tilegnede ord i deres skriftlige fremstillinger. Derudover skal de lære at forholde sig kritiske f.eks. over for en tekst, en avis, et maleri, en reklame m.m ved at stille spørgsmål til de givne forhold. De skal kunne diskutere og argumentere for deres kritik.

Opmærksomhedspunkter

Læsning vil være i fokus! eleverne skal blive gode til at bruge de værktøjer de fik i 4. klasse, og som de får løbende i 5. klasse. Det handler bl.a. om overblikslæsning, sprogforståelses strategier, genkendelse af ords betydning og stavemåder, forståelse og fortolkning af tekster m.m.

Eleverne er spændte over, at vi i år kører digital undervisning ift.læsning, opgaveløsning og skriftlige fremstillinger. Dette giver eleverne rig mulighed for at få sat fokus på billed-, diagram- og fuldtekstsøgning på nettet.

I løbet af året indarbejdes 2-3 forløb med kanonlitteratur, hvor eleverne fordyber sig i genrer og forfatterskab.

Eleverne kommer til at arbejde med elevbogen ”Plot 5”, hvor vi gennem nyere og ældre tekster samt forskellige genrer og teksttyper arbejder videre med personkarakteristik, fortællere og synsvinkler, tekstets virkemidler m.m. samt lærer om komposition, kanonlitteratur og intertekstualitet.

Grammatikken og stavningen vil vi gøre meget ud af! repetition af grammatiske emner og arbejdet med grammatik vil komme til at fylde meget. Da eleverne er tosproget har de brug for at videreudvikle deres tale- og skrivefærdigheder.

5. klasserne kommer til at arbejde i hæfterne STAV 5, Springbrættet samt supplerende materialer

Arbejdsformer/metoder

Gruppearbejde vil være en flittigt benyttet arbejdsform, og CL anvendes, da det fokuserer på samarbejds mønstre og interaktionen mellem eleverne.

Dansk som 2. sprog

Der tages i høj grad hensyn til, at alle elever i 3. klasse er tosprogede.

Der lægges stor vægt på ordforrådstilegnelse, forståelse og udvidelse af børnenes begrebsverden og samtale vægtes højt.

Selve tidsplanen er vejledende og kan forventes at varierer en del, bl.a. skal tages højde for eleverne engagement og læring.

Der tages forbehold for løbende ændringer.

Forløb	Færdigheds- og vidensmål	Læringsmål	Eleverne evalueres/udviser tegn på læring ved at	Materialer
Uge 32-33 Repetition	At nævne noget fagligt vi lærte forrige år?	at brainstorme i grupper/fælles i klassen.	Fremlægge fx. en ordklasse, give eksempler for det i en sammenhæng og skelne mellem de forskellige ordklasser.	Elevernes egne hæfter (notater)
34-37 Gyserforløb	Læselyst, træne læsesikkerhed og hastighed. Undervis	Fortælle om kendetegn ved gysergenren.	Tale om gys ved malerier. Finde gysetræk. Bruge et	Plot 5

	<p>ning i gysergenrens virkemidler og karaktertræk: Opmærksomhed omkring tekstens form, opbygning og indhold. Skriftlighed: Opmærksomhed omkring kronologien i teksterne. Eleverne skal gøres opmærksom på sætningsdannelser. Ordforråd: Stifte bekendtskab med ord, begreber, vendinger i relation til genren.</p>	<p>Forklare forskellen på indre og ydre synsvinkel. finde set up og pay off i en film eller en fortælling. Skabe en gyser.</p>	<p>tankekort(mindmap). Sætte en teksts handling ind i berettermodellen. Skelne mellem synsvinkler. Finde set og pay off.</p> <p>Nævne 3 vigtige kendetegn ved gysergenren. forklare brugen af synsvinkel i selvskrevet gyser. Give eksempler på set up og pay off. Præsentation af gyser for klassen. give eksempler på genrer inden for litteraturens verden. Fortælle om forfatteren Astrid Lindgren. Give og skrive resume analyse af forfatterens tekst. Fortælle hvilke læseteknikker man kan benytte under sin læsning.</p>	
<p>38-39 Forfatter skab- Astrid Lindgren</p>	<p>Forfatter + genrekendskab. Kendskab til det litterære sprog og dets begrebsverden. Arbejde med ordforståelse, tekstforståelse. Arbejde med fortolkning. Eleverne skal hjemme og i skolen arbejde med resume og notatskrivning=</p>	<p>Kende til genre og begreber der bruges inden for det litterære sprog. Forstå ordene i teksten og danne spørgsmål omkring teksten til videre fortolkning. Kunne gengive et resume af en litterær tekst og skrive notater. Bruge forskellige teknikker under læsningen. Udtrykke</p>	<p>Fortælle lidt om Astrid Lindgren i gennem egne ord vise eksempler på genretræk og udvikle egen mindre ordbog. Formulere spørgsmål til det læste. Resumeskrivning. Vise hvilke læseteknikker der kan anvendes. Sproglig og skriftlig gengivelse af det læste.</p>	<p>Astrid Lindgren. Diverse materialer Frilæsningsbøger.</p>

	Læse med blyant i hånden. At kende forskellige læseteknikker At udtrykke forståelse for det læste mundtligt og skriftligt	forståelighed, mundtligt og skriftligt om det læste.		
40+41 Roman analyse af ”RonjaRøver datter ”	At kende forskel på skøn- og faglitteratur At søge ordforklaring til forståelse af ord og fagudtryk At kende litterære fagtermer som person- og miljøkarakteristik, komposition, virkemidler, tema, fortæller, synsvinkel og intertekstualitet	Formulere skellene mellem skøn- og faglitteratur. ordbogsopslag. Finde 1.- og 3. personsfortæller. Beskrive personerne i teksten. Arbejde med kompositionen i en tekst, diskutere temaet, fortæller synsvinklen.	Nævne forskellene mellem skøn- og faglitteratur. Fremvise en ordbogs opbygning og dets funktion. Beskrive litterære fagtermer. Læsebånd.	Ronja Røverdatter Frilæsningsbøger. Stav 5 Øvrig materialer.
Uge 42 Efterårsferie	Efterårsferie	Efterårsferie	Efterårsferie	Efterårsferie
Uge 43 Grammatik- uge	Eleverne får styr på følgende grammatik: - navneord, udsagnsord, tillægsord, stedord	Identificere og bøje navneord i alle former. Genkende subjekt, verbal-sætningsanalyse. Sætte punktum og komma.	Fortælle hvad navneord er, bruges til og hvordan de bøjes. Udpege subjekt og verbal i en sætning. Skrive en tekst og sætte punktum og komma. Quiz i grammatik	Ordbøger Stav 5 Plot 5

	<ul style="list-style-type: none"> - grundled, udsagnsled, genstandsled - komma og punktum. - samt de latinske betegnelser. 			
Uge 44 Lyrik	<p>Undervisning i lyrikgenren, sproglige virkemidler, gentagelser og metaforer:</p> <p>Opmærksomhed omkring tekstens form og indhold. Hermed også de forskellige former der findes.</p> <p>Skriftlighed: Producere digte og dermed at benytte sig af virkemidlerne som gentagelser, modsætninger og metaforer.</p> <p>Ordforråd: Stifte bekendtskab med metaforer</p>	<p>Give eksempler på genrens træk i et digt.</p> <p>Fremhæve metaforer.</p> <p>Skrive et digt.</p>	<p>Formulere hvad genren lyrikkens kendetegn er.</p> <p>Give eksempel på en metafor.</p> <p>Fremlægge hvad et digt skal indeholde og dens opbygning.</p>	Plot 5

Uge 45 Evaluering af undervisningen Hvad har vi lært?	At bearbejde oplevelser/emner Fokus på det talte sprog, træning af tydelighed, variation og artikulation i elevens sprog Udtrykke følelser, tanker og viden i en disponeret form. Kendskab til powerpoint. Lytt aktivt, åbent, kritisk og vurderende til andres fremstilling	Fortælle om en oplevelse med fokus på sproget. Skrive om følelser, tanker og viden via dagbog	Fortælle om en oplevelse et emne i et tydeligt og velartikuleret sprog. Fremlæggelse af produkter.Fokus på staveregler og opbygning af tekst	Plot 5 Dagbøger Stav 5
Uge 46 Fokus på læsning og skrivning	At blive sikre læsere At udvikle elevernes læsestrategier	Arbejde med forskellige læsestrategier Læsetempo og tekstforståelse.	Fremlægge hvad de forskellige læsestrategier handler om.	Frilæsningsbøger Springbrættet

Uge 47 Evalueringssuge	Uge 48-49 Fortolkningskompetencer	Uge 50 Læsekompetencer	Uge 51 Sprogkompetencer	Uge 52 Sprogkompetencer
Uge 47 Evalueringssuge	Uge 48-49 Fortolkningskompetencer	Uge 50 Læsekompetencer	Uge 51 Sprogkompetencer	Uge 52 Sprogkompetencer
	<i>Inde i fortællingen</i> At tilpasse læsehastighed,	Læse forskellige tekster i	At præcisere forholdet mellem genre, sprog, indhold og situation.	Plot 5 Stav 5

	<p>præcision og læsemåde til formål, genre og sværhedsgrad</p> <p>At udtrykke kendskab til samspillet mellem genre, sprog, indhold og situation.</p> <p>At læse sprogligt udviklende tekster og bruge forskellige læseforståelsesstrategier</p> <p>At udtrykke forståelse af det læste mundtligt og skriftligt</p> <p>Berettermodel</p>	<p>forskellig tempo og tone.</p> <p>Arbejde med forskellige læseforståelsesstrategier. Skrive berettermodel.</p>	<p>Læring i samspil med hinanden.</p> <p>Fortælle hvilke læseforståelsesstrategier man kan anvende.</p> <p>Forklare hvad berettermodellen bruges til.</p>	
<p>Uge 50-51</p> <p>Reklamer</p>	<p>Undervisning i ikke-fiktion genren, herunder reklamer. Dens karakteristika og dens virkemidler.</p> <p>Opmærksomhed omkring formen og indholdet.</p> <p>Skriftlighed:</p>	<p>Analysere og fortolke reklamespots.</p> <p>Bestemme afsender og modtager og fremhæve genrens typiske virkemidler.</p> <p>Sætte fokus på reklame</p>	<p>Fremlægge en reklame med afsender og modtagerforhold.</p> <p>Understrege de sproglige virkemidler, formen og indholdet</p>	<p>Frilæsningsbøger</p> <p>Aviser</p> <p>Plakater</p> <p>Plot 5</p>

	<p>Producere reklamer. Benytte og vurdere virkemidler. Samt være opmærksom på opbygningen. Ordforråd: Stifte bekendtskab med ord der er i relation til genren.</p>	<p>virkemidler: sang, illustration, film, tegnefilm, tegneserier, skilte, plakater, opslag og plancher skilte, plakater, opslag, plancher, og båndoptagelser</p>		
<p>Uge 51-52 Juleferie</p>	<p>Juleferie</p>	<p>Juleferie</p>	<p>Juleferie</p>	<p>Juleferie</p>
<p>Uge 1 Skrivekursus/læsebånd</p>	<p>Læsetimer</p>			<p>Elevarbejde i læsebog. Frilæsningsbøger. Plot 5 Springbrættet</p>
<p>Uge 2-4 Romanlæsning: Mio min mio Svensk og norsk litteratur</p>	<p>At kende forskel på skøn- og faglitteratur At søge ordforklaring til forståelse af ord og fagudtryk</p>	<p>Læsebånd 20 min. hver dag. Analyse og fortolkning af ”Mio min mio” Arbejde Læsebånd 20</p>	<p>Fremlægge analysen og fortolkningen.</p>	<p>Mio min Mio Stav 5 Plot 5</p>

	<p>At kende litterære fagtermer som person- og miljøkarakteristik, komposition, virkemidler, tema, fortæller, synsvinkel og intertekstualitet</p> <p>Kendskab til analysemodeller, herunder berettermodellen</p> <p>Komposition</p> <p>At kende genrens og enkelte forfatterskabers særpræg</p> <p>At høre norsk og svensk sprog og samtale om ligheder og forskelle i betydning og udtale</p>	<p>min. hver dag.</p> <p>Analyse og fortolkning af ”Mio min mio”</p> <p>Arbejde med hvilke kendetegn forfatteren har, hvad der er typisk for hendes historier og hvilke sproglige virkemidler hun bruger.</p> <p>Læse med blyant i hånden</p> <p>Berettermodel</p> <p>CL-metoder i 5. Årgang</p>		
Uge5+6 Evaluering/vi repeterer grammatik				Stav 5 Springbrættet
Uge 7 Vinterferie	Vinterferie	Vinterferie	Vinterferie	Vinterferie
Uge 8-10 Skoleavis	Indføring af nogle af avisens genrer Den	Lave en nyhedstrekant. Interview.	Fremlægge en avisartikel og fremhæve de sproglige	Emu.dk Avisartikler Nyhedstrekante

	<p>journalistiske skrivemodeller; nyhedstrekanten Layout og opbygning af en artikel Brug af billeder i en avisartikel Procesorienteret skrivning IT og tekstbehandling Logbog Kommunikative virkemidler</p>	<p>Skrive en avisartikel med fokus på opbygning og layout. Søge billeder relateret til avisartikel. Fokus på afsender-modtager forhold. Fokus på sproglige virkemidler i en avisartikel.</p> <p>Brug af IT og tekstbehandling</p>	<p>virkemidler.</p>	<p>n</p>
<p>Uge 11 Emneuge</p>	<p>Emneuge</p>	<p>Emneuge</p>	<p>Emneuge</p>	<p>Emneuge</p>

<p>Uge 12 Læseræs</p>	<p>At arbejde med læseforståelse, læselyst, læsevaner og læsehastighed At samtale og deltage i drøftelser og diskussioner i klassen og i grupper At kende til samspillet mellem genre, sprog, indhold og situation At arbejde med læseteknikker. At samtale og deltage i drøftelser og diskussioner i klassen og i grupper At kende til samspillet mellem genre, sprog, indhold og situation At arbejde med læseteknikker</p>	<p>Læsebånd Læse med fokus på tekstforståelse</p>		<p>Frilæsningsbøger Supplerende tekster</p>
---------------------------	---	---	--	---

Uge 13-14 Produktion af kortfilm Emne: Eventyrlige/fantastiske/gyselige fortællinger	Genrelæsning. Udarbejde et handlingsforløb/storyboard Personkarakteristik At kende og kunne anvende forskellige genrer inden for fiktion Stifte bekendtskab med filmiske virkemidler	Karakterisere personer og danne en handling i en film/evt. et lille manuskript	Vise fortrolighed med berettermodellen og virkemidler forbundet med film.	Eventyrlige fortællinger Fantastiske fortællinger Gyselige fortællinger
Uge 15 Påskeferie	Påskeferie	Påskeferie	Påskeferie	Påskeferie
Uge 16	Afslutning på emnet produktion af kortfilm			
Uge 17 Grammatik uge repetition	Grammatik test!	Repetition	Repetition	Stav 5 'Springbrættet
Uge 18 Evalueringsuge	Evalueringsuge	Evalueringsuge	Evalueringsuge	Evalueringsuge

<p>Uge 19-21 kulturmøder</p>	<p>Tematisk belysning af emnet. Forståelse for hinandens forskelligheder og ligheder. Den interkulturelle dimension Stifte bekendtskab med filmiske virkemidler</p>	<p>Se filmen: Kald mig bare Aksel Arbejde med filmens tema; venskab, kærlighed, medmenneske- lighed, forståelse for hinandens forskellighed Arbejde tematisk med kulturelle forskelligheder Bruge sproget som udtryksmiddel – sætte ord på følelser Bevidsthed om filmiske lydeffekter – stemningsskabe- nde Se film – tale om ydre personkarakteris- tik og indre personkarakteris- tik Iagttage filmens farver og musik.</p>	<p>Tema-bestemmelse. Kulturelle forskelligheders rolle. Karakterisere film effekter.</p>	<p>Film Supplerende materialer</p>
----------------------------------	---	--	--	--

<p>Uge 22-24 Romanlæsning ”Brødrene løvehjerte”</p>	<p>At søge ordforklaring til forståelse af ord og fagudtryk At kende litterære fagtermer som person- og miljøkarakteristik, komposition, virkemidler, tema, fortæller, synsvinkel og intertekstualitet Kendskab til analysemodeller, herunder berettermodellen Komposition At kende genrers og enkelte forfatterskabers særpræg At høre norsk og svensk sprog og samtale om ligheder og forskelle i betydning og udtale</p>			
<p>Uge 25 Opsamling og repetition</p>				<p>Plot 5 Selvskrevne noter</p>

